

Odmietame rasistickú “Save Europe Act” iniciatívu

Snem politickej organizácie Mladé Progresívne Slovensko (mPS) 05.09.2026:

VNÍMA S HLBOKÝM ZNEPOKOJENÍM:

- že Save Europe Act iniciatíva požaduje „systematický a urýchlený návrat“ nelegálne sa zdržiavajúcich migrantov, zamietnutých žiadateľov o azyl a osôb, ktoré spáchali trestné činy alebo predstavujú hrozbu pre verejný poriadok, pričom tento proces označuje aj pojmom „remigrácia“;
- že iniciatíva odôvodňuje svoje požiadavky okrem iného ochranou „etnickej a kultúrnej continuity“ európskych národov a používa naratív o „nahrádzaní“ pôvodného obyvateľstva migráciou až po jeho zánik, čím zavádza a straší spoločnosť;
- že deklarovaným cieľom iniciatívy je vraj zabrániť migrácii, ktorá má podľa jej autorstva za následok ubúdanie pôvodného európskeho obyvateľstva;
- že iniciatíva rozširuje krajne pravicový naratív tzv. *great replacement*, rasistickej konšpiračnej teórie krajnej pravice tvrdiacej, že biele obyvateľstvo v Európe je prostredníctvom masovej migrácie zámerne nahrádzané “západom” migrantmi iného ako európskeho pôvodu;
- že iniciatíva vytvára falošný dojem, že sociálne a ekonomické problémy Európy sú spôsobené ľuďmi na základe ich pôvodu, namiesto toho, aby pomenovala skutočné príčiny rastúcej sociálnej neistoty ako nedostupnosť bývania, nízke mzdy či nedostatočné financovanie verejných služieb;
- že iniciatíva okrem zrýchljeného návratu migrantov požaduje aj obmedzenie tzv. ekonomických „pull faktorov“ migrácie, ako sú sociálne dávky, a zvýšenie zdanenia, čím sa snaží prepojiť sociálnu politiku s etnickým pôvodom obyvateľstva;
- že iniciatíva slúži na propagovanie rasistických konšpiračných teórií a budovanie anti-migračného sentimentu;

- že iniciatívu podporujú a propagujú krajne pravicové/í aktivistky/i a politici/ci ako Viktor Orbán, Milan Uhrík, Milan Mazurek, Martin Sellner, Björn Höcke (AfD), Eva Vlaardingerbroek, Livia Pavlíková, a ďalší;
- že iniciatíva spája predstavu o „európskej identite“ s konkrétnou etnickou alebo rasovou skupinou a vytváranie predstavu, že niektorí ľudia sú v Európe menej „domáci“ alebo menej oprávnení v nej žiť, čo je v rozpore s ochranou ľudských práv, ako jedným z princípov, na ktorých stojí EÚ;
- že napriek rozhodnutiu Európskej komisie z 22. júla 2026 o odmietnutí registrácie iniciatívy jej ambasádorstvo o tom nedostatočne informuje verejnosť a naďalej vyzýva na jej podpisovanie, čím uvádza občanov do omylu a motivuje ich podpísať iniciatívu v nesprávnom presvedčení, že ide o platný a právne relevantný proces v rámci EÚ, pričom podotýkame, že dôvodom odmietnutia registrácie iniciatívy bol rozpor iniciatívy s Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“);
- že organizátori iniciatívy tvrdia, že aj napriek neúspešnej registrácii nazbierali už vyše 580-tisíc podpisov, čo poukazuje na reálny rozsah nebezpečnej mobilizácie, ktorej musí čeliť demokratická a proeurópska verejnosť.

ZDÔRAŽŇUJE:

- že Európska únia je podľa článku 2 Zmluvy o Európskej únii založená na rešpekte k ľudskej dôstojnosti, slobode, demokracii, rovnosti, právnemu štátu a ľudským právam, pričom medzi spoločné hodnoty členských štátov patrí aj pluralizmus a zákaz diskriminácie;
- že Charta základných práv EÚ v článku 21 zakazuje diskrimináciu okrem iného na základe rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu a národnostnej príslušnosti; v rámci pôsobnosti Zmlúv zakazuje aj diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti;
- že Únia rešpektuje kultúrnu, náboženskú a jazykovú rozmanitosť;
- že Európska komisia pri odmietnutí registrácie iniciatívy jasne konštatovala, že kritériá navrhovaného moratória predstavujú diskrimináciu založenú na rase a etnickom pôvode, keďže by sa uplatňovali plošne, bez požiadavky individuálneho posúdenia každého jednotlivého prípadu, čím porušujú článok 21 Charty základných práv EÚ a článok 2 Zmluvy o Európskej únii;

- že politika založená na rozdeľovaní ľudí podľa etnického či národnostného pôvodu odvádza pozornosť od nerovností a od politických rozhodnutí, ktoré tieto nerovnosti prehlbujú;
- že sociálna neistota, nedostupné bývanie, nízke mzdy alebo tlak na verejné služby nemajú byť pripisované ľuďom podľa ich pôvodu, ale majú byť riešené politikami, ktoré posilňujú verejné služby, pracovné práva a sociálne istoty pre všetkých ľudí;
- koncept „remigrácie“ v tej podobe, ako ju presadzuje iniciatíva, prekračuje legitímnu diskusiu o migračnej politike a vytvára priestor pre kolektívne posudzovanie ľudí podľa ich pôvodu, etnicity alebo príslušnosti ku kultúrnej skupine;
- že Európa nemá patriť jednej etnickej, rasovej, či náboženskej skupine - Európa patrí všetkým ľuďom, ktorí v nej žijú a podieľajú sa na jej spoločenskom, kultúrnom a ekonomickom živote;
- že skutočnou alternatívou voči pravicovému strašeniu migráciou je budovanie silného sociálneho štátu, dostupného bývania, dôstojných miezd, kvalitného školstva a zdravotníctva a pracovných podmienok, ktoré chránia všetkých pracujúcich bez ohľadu na ich pôvod;
- že teória *great replacement* nie je založená na faktoch a slúži iba na šírenie strachu a rasizmu;
- boj proti rasizmu a xenofóbii je neoddeliteľnou súčasťou boja za sociálnu spravodlivosť a rovnosť;
- že iniciatíva slúži okrem iného na šírenie strachu, čo potvrdzujú aj slová zakladajúcej iniciátorky Vlaardingerbroek, ktorá v Európskom parlamente hovorila o tom, že sa Európa jedného dňa zobudí, do niečoho, čo bude považované ako najväčší zločin v histórii Európy, a teda to, že budú “naši ľudia nahradení”, čo znamená koniec Európskej histórie;
- že rovnosť a solidarita nemôžu byť podmienené pôvodom človeka a ľudské práva nemôžu byť selektívne uplatňované podľa etnicity, farby pleti alebo národnosti.

VÍTA:

- že Európska Komisia odmietla 22. júla 2026 iniciatívu a to z dôvodu, že jej obsah je diskriminačný a teda v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie;
- verejnú diskusiu o migračnej politike založenú na faktoch, ľudských právach a reálnych sociálnych dopadoch migrácie, nie na konšpiračných teóriách o „nahrádzaní“ Obyvateľstva.

VOLÁ PO:

- transparentnom postupe Európskej komisie v prípade, že sa organizátori iniciatívy rozhodnú napadnúť rozhodnutie o zamietnutí jej registrácie na Súdnom dvore Európskej únie, a dôslednej obhajobe tohto rozhodnutia pred súdom;
- tom, aby Európska komisia, v prípade, že by iniciatíva dospela do štádia povinného rokovania s jej predkladateľstvom, nepresadzovala na jej základe žiadnu novú legislatívu;
- odmietnutí politík založených na rasizme, xenofóbii a kolektívnom obviňovaní ľudí na základe ich pôvodu či etnicity zo strany Európskej komisie a členských štátov EÚ;
- odmietnutí využívania témy migrácie slovenskými politickými predstaviteľmi ako nástroja na polarizáciu spoločnosti a odvádzanie pozornosti od sociálnych a ekonomických problémov Slovenska;
- odmietnutí krajne pravicových naratívov o *great replacement* zo strany európskych politických strán a verejných predstaviteľov a riešení sociálnych a ekonomických problémov prostredníctvom konkrétnych verejných politík namiesto hľadania vinníkov medzi migrantmi;
- odmietnutí prepájania sociálnej politiky, ako sú dávky či zdaňovanie, s etnickým pôvodom obyvateľstva ako nástroja migračnej politiky, a presadzovaní riešení, ktoré posilňujú sociálny štát pre všetkých ľudí bez ohľadu na ich pôvod;
- dôslednej ochrane ľudskej dôstojnosti, práva na azyl a princípu nediskriminácie pri tvorbe migračnej a azylovej politiky európskymi inštitúciami;
- spoločnom postupe demokratických politických síl v Európe proti snahám krajnej pravice stavať ľudí proti sebe na základe národnosti, etnicity alebo pôvodu;

- aktívnom vystupovaní mladých ľudí, občianskej spoločnosti a politických organizácií proti rasistickým a xenofóbnym naratívom a podpore spoločnosti založenej na solidarite, rovnosti a sociálnej spravodlivosti;
- transparentnom informovaní podporovateľov iniciatívy Save Europe Act o rozhodnutí Európskej komisie o odmietnutí jej registrácie a o ďalšom právnom postupe, ktorý iniciátori avizujú;
- tom, aby vláda Slovenskej republiky viedla migračnú a integračnú politiku založenú na ľudských právach, dôstojnosti, bezpečnosti a riadnej integrácii, nie na strašení a kolektívnom obviňovaní ľudí podľa ich pôvodu;
- **hnutí Republika a Mladí Republikáni, aby prestali využívať tému migrácie a iniciatívu Save Europe Act na polarizáciu slovenskej spoločnosti, šírenie strachu a vytváranie nepriateľstva medzi ľuďmi na základe ich pôvodu či etnicity;**
- **hnutí Republika a Mladí Republikáni, aby nezneužívali obavy ľudí z nedostupného bývania, nízkych miezd či stavu verejných služieb na mobilizáciu proti migrantom a menšinám a radšej ponúkli reálne riešenia na tieto závažné problémy ľudí, v podobe zrealizovateľných a efektívnych návrhov na európskej a národnej pôde;**
- policy officerstve a predsedníctve Mladého PS, aby rokovali o tejto rezolúcii so stranou Progresívne Slovensko a usilovalo sa o jej naplnenie pomocou strany;
- poslanectve strany Progresívne Slovensko, aby zodpovedne brali do úvahy túto rezolúciu pri hlasovaní v NR SR a EP.